

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000133

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пролом Наталія Вікторівна

2. Prolom Nataliya V.

Кваліфікація: к. мед. н., ст.н.с., 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.03

Назва наукової спеціальності: Хірургія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-05-2024

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна установа " Інститут гастроентерології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011781

Місцезнаходження: проспект Слобожанський, буд. 96, Дніпро, Дніпровський р-н., 49074, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 17.600.04

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа " Інститут гастроентерології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011781

Місцезнаходження: проспект Слобожанський, буд. 96, Дніпро, Дніпровський р-н., 49074, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39

Тема дисертації:

1. Діагностика і хірургічна корекція неспроможності фізіологічної кардії при грижах стравохідного отвору діафрагми.
2. Diagnosis and surgical correction of insufficiency of physiological cardia in hiatal hernia.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена поліпшенню результатів лікування пацієнтів з грижами стравохідного отвору діафрагми (ГСОД), шляхом удосконалення комплексної діагностики та хірургічного лікування неспроможності фізіологічної кардії. Актуальність роботи обумовлена дискусійними питаннями, пов'язаних із виконанням оптимальних оперативних втручань з приводу ГСОД, що включають питання раціональної техніки мобілізації кардії й вибору антирефлюксного етапу операції, питання діагностики ускладнень та профілактики розвитку рецидиву захворювання. Робота заснована на аналізі лікування 272 хворих з ГСОД, які були госпіталізовані у відділ хірургії органів травлення Державної установи «Інститут гастроентерології НАМН України» з 2015 по 2023 рр. Пацієнти були розділені на дві групи. До основної групи увійшли 141 пацієнт з ГСОД різних типів та ступенів, яким було застосовано розроблену нами діагностично-

лікувальну програму (проспективне дослідження). До групи порівняння (з групи ретроспективного аналізу) увійшли 131 хворий. Була проведена оцінка ефективності відомих способів лікування ГСОД при ретроспективному дослідженні у 131 хворого з ГСОД в терміни спостереження від 2 до 4 років, які були прооперовані з 2015 по 2021 рр. Проаналізовані віддалені результати основних способів лапароскопічної пластики ГСОД різних типів та ступенів, а саме 74 (56,5 %) пацієнта після фундоплікації за Nissen, 37 (28,2 %) пацієнтів після фундоплікації за Toupet та 20 (15,3 %) пацієнти після фундоплікації за Dor. Основну групу склав 141 хворий з ГСОД, в тому числі аксіальні ГСОД діагностовано у 115 (81,56 %) пацієнтів (I тип), параезофагеальні ГСОД – у 20 (14,2 %) пацієнтів (II тип), змішані ГСОД – у 6 (4,3 %) пацієнтів (III тип) (код за МКХ-10 – К 44). Обстеження та лікування цих пацієнтів проведено згідно розробленої нами діагностично-лікувальної програми з додатковим залученням ендоскопії в режимі NBI, ендосонографії, комп'ютерної томографії, визначення біохімічного складу шлункового соку та слини, PRECISE-діагностики. Удосконалення діагностики дозволяє встановити причини неспроможності фізіологічної кардії при ГСОД. Запропонована та впроваджена діагностично-лікувальна програма для пацієнтів з ГСОД, яка дозволяє підвищити якість діагностики та лікування пацієнтів даної категорії. Застосовано поетапну корекцію ускладнень недостатності стравохідно-шлункового переходу при ГСОД з застосуванням консервативної терапії, балонної гідродилатації та аргоноплазмової абляції дозволяє усунути її наслідки та підготувати хворого до II етапу лікування, а саме, антирефлюксного оперативного втручання. Застосування запропоновано нового способу хірургічної корекції неспроможності фізіологічної кардії при ГСОД, який забезпечує ліквідацію грижі, надійне відновлення фізіологічної кардії зі збереженням зв'язкового апарату шлунка, анатомічного співвідношення діафрагми та зони стравохідно-шлункового переходу значно покращує ЯЖ пацієнтів у порівнянні з відомими антирефлюксними способами хірургічного лікування ГСОД.

2. The dissertation work is devoted to improving the results of treatment of patients with hiatal hernias (HH) by improving complex diagnostics and surgical treatment of insufficiency of physiological cardia. The relevance of the work is due to the debatable issues related to the performance of optimal surgical interventions in the case of HH, which include the issue of a rational technique of mobilization of the cardia and the choice of the antireflux stage of the operation, the issue of diagnosing complications and preventing the development of disease recurrence. The work is based on the analysis of the treatment of 272 patients with HH who were hospitalized in the Department of Digestive Surgery of the State Institution "Institute of Gastroenterology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine" from 2015 to 2022. The patients were divided into two groups. The main group included 141 patients with HH of various types and degrees, to whom the diagnostic and treatment program developed by us was applied (prospective analysis). The comparison group (retrospective analysis) included 131 patients. We evaluated the effectiveness of known methods of treating HH in a retrospective study of 131 patients with HH. Patient's examination and treatment was carried out using a traditional program using standard clinical and laboratory tests, as well as instrumental research methods. Operative treatment was carried out using well-known methods according to Nissen, Toupet and Dor. The main group was made up of 141 patients with HH, including axial HH diagnosed in 115 (81.6 %) patients (I type), paraesophageal HH – in 20 (14.2 %) patients (II type), mixed HH – in 6 (4.3 %) of patients (III type) (code according to ICD-10 – K 44). The examination and treatment of these patients was carried out according to the diagnostic and treatment program developed by us with the additional involvement of endoscopy in NBI mode, endosonography, computer tomography, determination of the biochemical composition of gastric juice and saliva, PRECISE diagnostics. Improvement of diagnostics makes it possible to establish the causes of the insufficient of the physiological cardia in HH. A diagnostic and treatment program for patients with HH has been proposed and implemented, which allows to improve the quality of diagnosis and treatment of patients in this category. The stepwise correction of complications of antireflux insufficiency of the esophageal-gastric junction with the use of conservative therapy, balloon hydrodilatation, and argon plasma ablation is used to eliminate its consequences and prepare the patient for the second stage of treatment, namely, antireflux surgery. The application of a new method of surgical correction of the insufficiency of the physiological cardia in HH is proposed, which ensures the elimination of the hernia, the reliable restoration of the physiological cardia with the preservation of the ligamentum apparatus of the stomach, the anatomical

relationship of the diaphragm and the zone of the esophageal-gastric junction, significantly improves the quality of life of patients in comparison with known antireflux methods of surgical treatment in HH.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1.Бабій, О. М., Пролом, Н. В., Шевченко, Б. Ф., Тарабаров, С. О., & Поляк, Н. В. (2023). Аргоноплазмова абляція при лікуванні стравоходу Барретта в поєднанні з грижею стравохідного отвору діафрагми. *Світ біології та медицини*, 83(1), 15–20. <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2023-1-83-15-20>
- 2.Шевченко, Б. Ф., Пролом, Н. В., Бабій, О. М., Тарабаров, С. О., Сімонова, О. В., & Зеленюк, О. В. (2023). Причини невдач відомих способів антирефлюксних лапароскопічних втручань при грижах стравохідного отвору діафрагми. *Гастроентерологія*, 57(1), 35–42. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.57.1.2023.527>
- 3.Бабій, О. М., Пролом, Н. В., Шевченко, Б. Ф., Тарабаров, С. О., Поляк, Н. В., Зеленюк, О. В., & Милостива, Д. Ф. (2023). Якість життя пацієнтів після відомих способів антирефлюксних операцій при грижах стравохідного отвору діафрагми. *Світ біології та медицини*, 84(2), 28–33. <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2023-2-84-28-33>
- 4.Шевченко, Б. Ф., Пролом, Н. В., Бабій, О. М., Тарабаров, С. О., & Зеленюк, О. В. (2022). Антирефлюксні хірургічні втручання при стравоході Барретта. *Запорізький медичний журнал*, 24(1), 30–37. <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2022.1.229215>
- 5.Шевченко, Б. Ф., Пролом, Н. В., Бабій, О. М., Зеленюк, О. В., Тарабаров, С. О., & Галінський, О. О. (2022). Діагностика та хірургічна корекція неспроможності фізіологічної кардії при грижах стравохідного отвору діафрагми. *Гастроентерологія*, 56(1), 48–53. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.56.1.2022.487>
- 6.Бабій, О. М., Пролом, Н. В., Шевченко, Б. Ф., Галінська, А. М., Поляк, Н. В., & Пахолка, О. В. (2022). Діагностика та корекція ускладнень недостатності антирефлюксної функції фізіологічної кардії при грижах стравохідного отвору діафрагми. *Світ біології та медицини*, 82(4), 20–25. <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2022-4-82-20-25>
- 7.Шевченко, Б. Ф., Пролом, Н. В., Бабій, О. М., Зеленюк, О. В., Тарабаров, С. О., & Галінський, О. О. (2022). Діагностика та хірургічна корекція анатомо-топографічних змін при ускладнених грижах стравохідного отвору діафрагми. *Харківська хірургічна школа*, 113(1), 5–11. <https://doi.org/10.37699/2308-7005.2.2022.01>
- 8.Prolom, N. V., Shevchenko, B. F., Zeleniuk, O. V., Babii, O. M., Tarabarov, S. O., & Galinsky, O. O. (2022). Diagnosis and treatment of hiatal hernia and its complications. *Public health review*, 1, 24–31. https://snpe-journal.sk/wp-content/uploads/2023/01/PHR_01_22.pdf
- 9.Бабій, О. М., Пролом, Н. В., Шевченко, Б. Ф., Зеленюк, О. В., Тарабаров, С. О., & Ущіна, С. В. (2022). Результати хірургічного лікування недостатності фізіологічної кардії при грижах стравохідного отвору діафрагми і 18 гастроєзофагеальній рефлюксній хворобі. *Гастроентерологія*, 56(4), 238–245. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.56.4.2022.515>
- 10.Шевченко, Б. Ф., Пролом, Н. В., Бабій, О. М., Зеленюк, А. В., & Тарабаров, С. А. (2021). Хірургічна корекція неспроможності фізіологічної кардії при грижах стравоходного отвору діафрагми. *Гастроентерологія*, 55(1), 32–41. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.55.1.2021.229434>
- 11.Prolom, N. V., Shevchenko, B. F., & Zeleniuk, O. V. (2021). Diagnosis and surgical treatment of hiatal hernias. *Journal of social sciences, nursing, public health and education*, 1, 108–113. <https://snpe-journal.sk/wp->

- 12. Шевченко, Б. Ф., Пролом, Н. В., Зигало, Е. В., Руденко, А. І., & Кислова, Р. М. (2021). Особливості взаємовідносин агресивних та захисних факторів слизової оболонки шлунку у хворих на патологію езофагогастроуденальної зони з порушенням адаптаційного потенціалу та вегетативного гомеостазу (за даними PRECISE-діагностики). *Гастроентерологія*, 55(4), 223–228. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.55.4.2021.247912>
- 13. Степанов, Ю. М., Пролом, Н. В., Коненко, І. С., Тарабаров, С. О., & Недзвецька, Н. В. (2021). Ендоскопічна ультразвукова сонографія в діагностиці патології шлунково-кишкового тракту. *Гастроентерологія*, 55(3), 199–205. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.55.3.2021.241590>
- 14. Shevchenko, B. F., Prolom, N. V., Zeleniuk, O. V., Babii, O. M., Tarabarov, S. O., & Paholka, O. V. (2021). Antireflux surgical interventions in Barrett's esophagus. *Journal of social sciences, nursing, public health and education*, 2, 78–85. https://snpe-journal.sk/wp-content/uploads/2022/02/JOURNAL-OF-SOCIAL-SCIENCES-NURSING...2021_2.pdf
- 15. Пролом, Н. В., Шевченко, Б. Ф., Бабій, О. М., Тарабаров, С. А., & Галинский, А. А. (2020). Хірургічна тактика в лікуванні хворих із грижами стравохідного отвору діафрагми. *Гастроентерологія*, 54(2), 107–112. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.54.2.2020.206229>
- 16. Ратчик, В. М., Пролом, Н. В., Тарабаров, С. А., Хохленко, Г. В., & Галинский, А. А. (2019). Можливості діагностики і лапароскопічних методів лікування кил стравохідного отвору діафрагми. *Гастроентерологія*, 53(1), 7–13. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.53.1.2019.163451>
- 17. Гайдар, Ю. А., Пролом, Н. В., & Милостива, Д. Ф. (2019). Морфологічні особливості слизової оболонки стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки у хворих з патологією сфінктерного апарату езофагогастроуденальної зони. *Вісник проблем біології і медицини*, 154(2), 341–344. <https://doi.org/10.29254/2077-4214-2019-4-2-154-341-344>
- 18. Ратчик, В. М., Пролом, Н. В., Тарабаров, С. А., Галинский, А. А., Поляк, Н. В., & Зеленюк, А. В. (2018). Диагностика и хирургическое лечение грыж 20 пищевода отверстия диафрагмы. *Харківська хірургічна школа*, 89(2), 15–20. <https://surgical-school.com.ua/index.php/journal/issue/view/23/2-2018-pdf>
- 19. Зигало, Е. В., Пролом, Н. В., Бабій, О. М., Руденко, А. І., & Бандурист, О. В. (2018). Особливості стану регуляторних механізмів хворих із сфінктерними порушеннями езофагогастроуденальної зони. *Медичний форум*, 14(14), 25–27. http://www.medicinelviv.org.ua/archive/2018/14_2018.pdf
- 20. Степанов, Ю. М., Ратчик, В. М., Пролом, Н. В., Галинский, А. А., & Тарабаров, С. А. (2017). Манометрия в исследовании двигательной функции верхних отделов пищеварительной системы. *Гастроентерологія*, 51(2), 152–158. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.51.2.2017.101698>
- 21. Ратчик, В. М., Пролом, Н. В., Шевченко, Б. Ф., Бабій, А. М., & Буренко, А. Н. (2017). Опыт хирургического лечения грыж пищевода отверстия диафрагмы лапароскопическим доступом. *Гастроентерологія*, 51(3), 171–175. <https://doi.org/10.22141/2308-2097.51.3.2017.112632>
- 22. Ратчик, В. М., Пролом, Н. В., Поляк, Н. В., & Пахолка, А. В. (2017). Лечебная тактика у пациентов с грыжами пищевода отверстия диафрагмы. *Медичний форум*, 11(11), 81–85. http://www.medicinelviv.org.ua/archive/2017/11_2017.pdf
- 23. Степанов, Ю. М., & Пролом Н. В. (2021). *Діагностика і хірургічне лікування кил стравохідного отвору діафрагми*. Київ: Видавець Заславський О. Ю. ISBN 978-617-632-112-5.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Велигоцький Микола Миколайович
2. Mykola M. Velyhotskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Андрій Володимирович
2. Andrii V. Klymenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: пр-т Маяковського, буд. 26, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сташишин Андрій Романович

2. Andrii R. Stasyshyn

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Никоненко Олександр Семенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Завгородній Сергій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ткаченко Оксана Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна